

Sprututbyte – för en jämlik hälsa

Motion till Umeå kommunfullmäktige 2015-11-16

Sprututbyte är en hälsopolitisk åtgärd som syftar till att minska dödligheten och förbättra hälsan hos en särskilt utsatt grupp. För att ett landsting ska kunna söka om att starta en sprututbytesverksamhet finns ett kommunalt veto från alla de kommuner som berörs. Västerbottens läns landsting har nu – på Vänsterpartiets initiativ - långtgående planer på att starta en sådan verksamhet och därför anser Vänsterpartiet att Umeå kommun bör undanröja hindret för en sådan verksamhet. En sådan verksamhet skulle passa väl in i ett framtida Beroendecentrum gemensamt för kommunen och landstinget. För samhällets del handlar det om att öka förutsättningarna för en mer jämlik hälsa – en prioritet för Vänsterpartiet både i kommunen och i landstinget.

Sprututbyte har tidigare varit en kontroversiell fråga, men idag menar både Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen att möjligheten till sprututbyte är ett effektivt sätt att minska smittspridning, och därför borde införas i hela landet. Tiden är nu mogen att svensk narkotikapolitik kliver av moralhästarna och förhindrar människor som injicerar att smittas av livshotande infektionssjukdomar. Skåne har bedrivit sprututbytesverksamhet sedan 1987 och visar på en låg spridning av HIV trots närheten till Danmark och kontinenten med mer omfattande spridning av HIV i riskgrupperna. I Västerbotten finns idag ca 1500 personer smittade av hepatit C och varje år smittas ca 60 personer. De som smittas är strax över 20 år, unga människor som förtjänar en framtid. De är unga människor som är någons barn och någons framtida förälder.

Sprututbyte för den enskilde ökar möjligheten till ett liv utan allvarliga eller dödliga infektionssjukdomar. Den dag man lägger av med droger eller får barn har man en bättre hälsa både för barnets och sin egen skull. De senaste rapporterna visar att Sverige har näst högst dödlighet i Europa bland narkomaner, vilket är allvarligt. Samtidigt är det viktigt att understryka att ingenting tyder på att sprututbyte ökar missbruket. Sprututbyte i kombination med testning och rådgivning är en viktig smittskyddsfråga, vilket indirekt stödjer samhällets insatser mot narkotika.

De sprutnarkomaner som verksamheten med sprututbyte möter har ofta inte kontakt med andra myndigheter. Med en förtroendefull relation baserad på allas rätt till en god vård ökar chanserna att nå fram med insatser som hjälper personer att hantera missbruket och på sikt ta sig ur drogberoendet. En person fast i ett beroende avhåller sig inte från att injicera bara för att rena sprutor inte tillhandahålls.

Vänsterpartiet yrkar:

- Att Umeå kommun ställer sig positiv till sprututbytesprogram i ett framtida gemensamt Beroendecentrum.
- Att när VLL skickar in en ansökan om sprututbyte till IVO så ska Umeå kommun biträda ansökan.

Ulrika Edman
Vänsterpartiet

